

Brüssel, 18. märts 2019
(OR. en)

7613/19

SOC 225
EMPL 179
ECOFIN 312
EDUC 161

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	15. märts 2019
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	6635/19 + COR 1
Teema:	Nõukogu järelused 2019. aasta majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande kohta (15. märts 2019)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused 2019. aasta majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande kohta, mille nõukogu võttis vastu 15. märtsil 2019 toimunud istungil.

MÄRKIDES, ET

1. Komisjoni 2019. aasta majanduskasvu analüüsis esitatakse poliitikaprioriteetid majanduskasvuks ja töökohtade loomiseks ELis ja selle liikmesriikides: kvaliteetsed investeeringud, reformipüüdluste suunamine tootlikkuse kasvule, kaasavusele ja institutsioonilisele kvaliteedile ning makromajandusliku stabiilsuse ja riigi rahanduse usaldusväärsuse tagamine.
2. ELis majanduskasv jätkub ja tööhõive on rekordilisel tasemel, kuid sellest ei saa veel kasu kõik kodanikud ja riigid samal viisil. Praegune majanduskliima on alles hakanud ebavõrdsuse suurenemist ümber pöörama. Kuigi selle suundumuse jätkumise korral on ELil võimalik saavutada strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk, milleks on 75% tööhõivemäär, ollakse hoolimata olukorra paranemisest veel endiselt kaugel eesmärgist, milleks on aidata vähemalt 20 miljonit inimest välja vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohust.
3. ELi töötuse määr oli 2018. aasta novembris 6,7% (ning euroalal 7,9%). 2018. aasta kolmandas kvartalis oli ELis tööga hõivatud 239,3 miljonit inimest, st 15 miljonit inimest rohkem kui kriisi ajal, mil tööhõive tase oli madalaim. Naiste osalus tööturul kasvab jätkuvalt, ja kõige rohkem kasvas vanemaealiste töötajate tööhõivemäär eelmisel aastal. Töötus ja majanduslik mitteaktiivsus on siiski mõnes riigis jätkuvalt väga kõrged, eelkõige noorte ja madala kvalifikatsiooniga töötajate seas.
4. Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaal vähenes 2017. aastal märkimisväärselt. Võrreldes eelmise aastaga on vaesusest või sotsiaalsest tõrjutusest väljunud enam kui viis miljonit inimest, kelle koguarv on nüüd 2008. aasta kriisi eelsest tasemest allpool. Üldine suundumus aga varjab püsivaid erinevusi liikmesriikide vahel, kusjuures mõnes liikmesriigis on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaal 2008. aastaga võrreldes suurenenud. Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse oht on probleemiks eelkõige laste, puuetega inimeste ja rändetaustaga inimeste jaoks. Sissetulekute ebavõrdsus, mis esimest korda alates kriisi algusest vähenes veidi, on endiselt suurem kui enne kriisi.

5. Reformi rakendamine on ELis endiselt ebaühtlane ning jätkuvalt suhteliselt soodus majanduskliima pakub võimalust struktuurireformide vastuvõtmiseks, eesmärgiga suurendada majanduslikku vastupanuvõimet. Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamine liidu ja liikmesriikide tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse nende vastavaid pädevusi, peaks olema prioriteediks sotsiaalsete tingimuste, elatustaseme ja tööturul ülespoole suunatud lähenemise edendamisel.
6. Strateegia „Euroopa 2020“ on olnud pikaajaliseks strateegiliseks raamistikuks nii Euroopa poolaasta kui ka tööhõivesuuniste poliitika kujundamisel. Strateegiaga „Euroopa 2020“ hõlmatud periood hakkab lõppema ning nõuetekohast tähelepanu tuleks pöörata järgneva raamistiku väljatöötamisele.

RÕHUTADES, ET

7. Jätkuv majanduskasv on tööturu olukorda veelgi parandanud ning töökohtade loomine jätkub hoogsas tempos. Siiski suureneb töötundide arv jätkuvalt oluliselt aeglasemalt kui kogutööhõive. Reaalpalga kasv jäi 2017. aastal mitmes liikmesriigis tootlikkuse kasvule alla ning osutus häid tööturu- ja majandustulemusi arvesse võttes oodatust väiksemaks. See hoogustus alles 2018. aastal. Palgavaesus on püsivalt kõrge ning tööturu killustatus on jätkuvalt probleemiks paljudes liikmesriikides. Endiselt on oluline keskenduda nii tööhõive kvaliteedile kui ka kvantiteedile, eelkõige seoses uute tehnoloogiate võimaliku mõju, üleilmastumise ja uute tööhõivevormidega tööturul.
8. Ümber- ja täiendusõpe on jätkuvalt olulised poliitilised prioriteedid kaasava tööturu tagamisel ning kiirete tehnoloogiliste muutuste potentsiaali täiel määral ärakasutamiseks. Madala kvalifikatsiooniga töötajatel on suurem oht töökoht kaotada ja seetõttu on veelgi vajalikum, et poliitikavaldkondades seataks eesmärgiks parandada nende töötajate oskuste arendamise võimalusi, kelle juurdepääs koolitusele on piiratud või puudub või kellel on piiratud võimalused otsida koolitust väljaspool tööaega, eesmärgiga tagada, et nad saaksid tehnoloogilistest muutustest kasu. Poliitikavaldkondades tuleks jätkata oskuste tööturu vajadustele mittevastavuse probleemi käsitlemist, eelkõige nendes sektorites, mida esilekerkivad suundumused tõenäoliselt kõige enam mõjutavad. Väga murettekitav on madala haridustaseme jätkuvalt tugev seos madala sotsiaal-majandusliku staatuse ja väheste tööturutulemustega.

9. Täielikult tuleks ära kasutada praegu alaesindatud rühmade tööturupotentsiaal. Tugevdada tuleks rändetaustaga inimeste, madala kvalifikatsiooniga töötajate, noorte ja puuetega inimeste lõimimist. Aktiivse vananemise strateegiaid, mis võimaldaksid vanematel töötajatel kauemaks tööturule jääda, aitaksid lahendada demograafilisi probleeme. Ulatuslikum juurdepääs taskukohastele ja kvaliteetsetele lapsehoiuteenustele ja pikaajalistele hooldusteenustele ning piisavad töö- ja eraelu tasakaalustamise poliitikameetmed annaks naistele ja meestele suuremad võimalused saada tööd või jätkata töötamist ning vähendaks vaesusriski ja sotsiaalset tõrjutust laste ja haavatavas olukorras olevate isikute hulgas. Liikmesriigid teevad jõupingutusi, et parandada hooldusteenuste pakkumist, kuigi liikmesriigiti esineb endiselt märkimisväärsed erinevusi. On tehtud mitmeid avalike tööturuasutuste reforme, mille tulemusena on teenuste osutamine paljudes riikides paranenud. Siiski on avalike tööturuasutuste suutlikkuses veel märkimisväärsed erinevusi nii riikide vahel kui ka riigisiselt. Paljude aktiivse tööturupoliitika meetmete ulatust, tulemuslikkust ja koordineerimist sotsiaalteenustega ning samuti nende tõhusust ja jätkusuutlikkust annaks veelgi parandada.
10. Soodne majanduskliima ja tööturu arengud on sotsiaalset olukorda märkimisväärselt parandanud. Siiski esineb lünki majanduskasvu kaasavuses, kuna kodumajapidamiste sissetulekud kasvavad aeglasemalt kui SKP. Vaesuse sügavus, mida mõõdetakse vaesuse sükliga, on mitmes liikmesriigis suurenemas. Mõnes liikmesriigis kahaneb sotsiaalsiirete mõõdetud mõju vaesuse vähendamisele jätkuvalt.

11. Sotsiaalsed investeeringud ja ennetavad lähenemisviisid tugevdavad inimeste suutlikkust ühiskonnas ja majanduses aktiivselt osaleda ning on olulised ka majanduskasvu kaasavuse aspektist. Eelkõige on alusharidus ja lapsehoid tõhusad sotsiaalsed investeeringud ebavõrdsuse kaotamiseks ja vähem kindlustatud peredest pärit laste probleemide lahendamiseks. Lisaks on terve ja aktiivse elanikkonna põhieelduseks ennetusmeetmete suurem tõhusus ja nende parem kättesaadavus ning samuti kvaliteetsed aktiivraviteenused, mis kõik aitavad kaasa paremale sotsiaalsele heaolule ja majanduslikule jõukusele. Muud teenused, nagu haridus-, eluaseme- ja koolitusteenused koos piisava sissetulekutoetuse ja tööturule (taas)integreerimise toetusega, on töövõimeliste inimeste jaoks hädavajalikud, et tagada kõigile võrdsed võimalused ning tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust. Täiendavad meetmed maksusüsteemi ja hüvitiste piisavuse valdkondades võivad anda panuse kaasavasse majanduskasvu ja vähendada vaesust.
12. Liikmesriigid jätkavad meetmete võtmist, et käsitleda demograafilisi muutusi ning eeldatava eluea pikenemist. Euroopa ühiskondade vananemise mõjuga toimetulek nõuab pidevaid jõupingutusi, et tagada pensionisüsteemide piisavus ja jätkusuutlikkus, keskendudes kvaliteetsetele teenustele ja nendesse investeerimisele (eelkõige selleks, et tagada juurdepääs tervishoiule ja pikaajalisele hooldusele) ning parandada poliitikameetmeid ennetuse, rehabilitatsiooni ja iseseisva toimetuleku valdkonnas.
13. Uute töövormide tekkimise ja tööelu jooksul töökohtade vahetamise sagenemise tõttu on vajalik pakkuda kõigile töötajatele juurdepääsu sotsiaalkaitsele, sealhulgas ebatüüpilistes töösuhetes olevatele töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, võttes samal ajal arvesse struktuurilisi erinevusi liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide vahel. Innovatsioon ja sotsiaalkaitsestüsteemide kohandamine on vajalik, et tulla toime uute töövormide ja tulevaste tööhõiveprobleemidega.
14. Hästitoimiv sotsiaaldialoog on jätkuvalt Euroopa sotsiaalse turumajanduse oluline osa, kuigi liikmesriigiti on suuri erinevusi dialoogis osalemise määras. Sotsiaalpartnerite kaasamine reformide ettevalmistamisse võib parandada reformide kavandamist ja elluviimist, nende omaksvõttu kodanike seas ning lõpuks viia paremate sotsiaal-majanduslike tulemusteni. Tähelepanu tuleks pöörata selle tagamisele, et sotsiaalpartneritel oleks piisav suutlikkus osaleda poliitika kujundamises. Ka kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamine mängib olulist rolli reformide tõhusa kavandamise ja rakendamise tagamisel.

15. Tuleks hakata mõtlema uuele kõikehõlmavale strateegilisele raamistikule, mis suunaks poliitika kujundamist pärast strateegia „Euroopa 2020“ aegumist. Selline strateegiline raamistik peaks jätkuvalt keskenduma sotsiaal- ja tööhõivevaldkonnale ja olema seotud muude asjakohaste poliitikavaldkondadega. Samuti peaks see olema kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidega.
16. Kõnealune strateegia raamistik peaks hõlmama kogemusi, mis on saadud strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide kasutamisel ja strateegia üle järelevalve teostamisel. Tulevase strateegia elluviimisel tuleks tugineda viimastel aastatel välja töötatud Euroopa poolaasta protsessidele. Sellega seoses on teretulnud tööhõivekomitees ja sotsiaalkaitsekomitees strateegia „Euroopa 2020“ kogemuste hindamisega juba käimasolev töö, mida kasutatakse lähteteabena tulevastel aruteludel,

KUTSUB EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

LIIKMESRIIKE ÜLES:

- kajastama oma riiklikes reformikavades iga-aastase majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande prioriteete ning rakendama Euroopa sotsiaalõiguste sammast liidu ja liikmesriikide tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse oma vastavaid pädevusi;
- rakendama 2018. aasta riigipõhiseid soovitusi;
- suurendama jõupingutusi strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamiseks;
- tuginema oma lähenemispüüdlustes sotsiaalsele tulemustabelile, tööhõive olukorra jälgimise vahendile ja sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendile;
- töötama välja ühise nägemuse strateegia „Euroopa 2020“ järelstrateegia kohta, eelkõige strateegiaga seotud tööhõive ja sotsiaalsete aspektide kohta,

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

- tagama, et tööhõive- ja sotsiaalküsimusi ning nende mõju võetakse asjakohaselt arvesse liikmesriikide poliitikate hindamisel;
- võtma aruteludes võimalike tulevaste strateegiliste raamistike üle arvesse strateegia „Euroopa 2020“ tulemusi,

KUTSUB TÖÖHÕIVEKOMITEED JA SOTSIAALKAITSEKOMITEED ÜLES

- hindama strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme ning kõnealuse strateegia elluviimiseks ja jälgimiseks kasutatud vahendeid, eesmärgiga esitada nõukogule strateegia kohta lõpparuanne ning alus tulevast strateegilist raamistikku käsitleva nõukogu seisukoha jaoks;
- jätkama oma tööd seoses mitmepoolse ja temaatilise seire ja võrdlusuuringutega ning liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalse olukorra jälgimist sotsiaalse tulemustabeli, tööhõive olukorra jälgimise vahendi ja sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendi abil, et pakkuda nõukogule tõendipõhiseid andmeid Euroopa poolaasta protsessi käigus toimuvateks aruteludeks;
- tegema tihedat koostööd muude nõuandekomiteede ja osalistega, eelkõige majandus- ja rahanduskomitee, majanduspoliitika komitee, hariduskomitee ja kõrgetasemelise rahvatervise töörühmaga ning Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustikuga, tagades seeläbi majandus-, tööhõive- ja sotsiaalküsimuste tasakaalustatud arvessevõtmise Euroopa poolaastas;
- jätkama tihedat koostööd Euroopa sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga, et edendada tõhusat sotsiaal- ja kodanikudialoogi nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil.